

In vseh teh dni prijazen niz
 polagoma se je sestavil —
 dni nenavadnih, da bil vtis
 je v nas, da se je čas ustavil.

Vse pomnim živo karseda:
 v vrh zima gre po večnem redu,
 poti so mokre, s streh kaplja
 in sonce greje se na ledu.

Kot v snu ljubimci hrepene
 živahneje zdaj drug po drugem
 in v kronah drevja se pote
 za škorce hišice pod zubljem.

Lenoba po številčnici
 kazalce vodi polzaspane
 in dlje od veka dan trpi
 in čas objema ne prestane.

Prev. Tone Pavček

Slovenski pesniški glas izpod Sarta

Renato Quaglia, rojen 31. marca 1941. na Solbici v Reziji: učil se je v semenišču v Vidnu in Veroni, študij verskih ved in psihosociologije je opravil na univerzah v Louvainu in Bruslju. V Belgiji in po vrnitvi domov se je vzdrževal kot tovarniški delavec. Decembra 1977. je z drugimi domačini ustanovil na Solbici zadrugo »To rožyna dolyna«, ki si prizadeva ustvarjati delovna mesta za domačine.

Ko se je l. 1969. vrnil domov, je začel pesnikovati v domačem narečju: tudi poezija mu je sredstvo za odkrivanje korenin in izpričevanje domačnosti; zato se neizogibno navdihuje ob vrelcu ustnega izročila. Teme, podobe in metafore iz bogatega ljudskega pesništva, ki je Rezijanom bistveni, nepogrešljivi del vsakdanjega življenja, pretvarja v osebna videnja razgledanca, ki trpi hkrati zaradi davne kolonizacije domače doline in zaradi sodobnih krivic, ki zadevajo nacionalno, socialno in človeško zapostavljeno skupnost. Razpet med mističnim čutenjem narave in stvarstva (kako ne misliti na Kocbekovo »Zemljo?«) ter sodobnim strastnim uporom človeka pred družbo-volkom, najde prav v čustveno nabiti ljudski govorici in metaforiki deviško in neizrabljeno izrazno moč. Razvejeni odenki rezijanskega ljudskega besedja mu omogočajo rafinirano in hkrati silno izraznost, kakršne ne more najti več noben pesnik, ki skuša zagnesti svojo misel in svoje

čustvo v poplitveno, papirnato, razmassmediano in poprostačeno besednost jezika vseh.

Le kako posredovati to svežino, to nesluteno bogastvo odtenkov v prepesnitvah za rabo »knjižnih« Slovencev? Takoj sem slutil svojo nemoč, ko mi je Renato Quaglia deklamiral svoje pesmi pod edinim solbaškim vinskim latnikom Ta na Rastju pred svojo hišo iz Trubarjevih časov. Drugič sem jo okusil v vsi nepopravljivi razsežnosti, ko sem pri prepesnjevanju skušal ohranjati, kolikor se je dalo, njegov ritem, njegovo besedje, njegovo privzdignjenost, ljudskost, misel, skratka, njegovo poezijo. Ob vsaki besedi, ob vsakem stihu, ob vsaki pesniški celoti sem obupal. Čemu torej vztrajam? Le iz vere, da bojo vsaj nekateri bravci v osrednji Sloveniji hoteli odkriti čar nove slovenske poezije, ki se ta leta in te dni rojeva pod mogočnim Sartom in pred obličjem veličastnega Kanina.

Pavle Merku

Renato
Quaglia

Pesmi

ŠEJST MAJNIKA 1976

Ōrko to bilo zvečara
ko zēmja se potrésala
ko hōre so se cípile
nu hyše se spadūuale

ŠESTI MAJ 1976

Gōrko bilo na večer je
ko se je zemlja stresala
ko so se gore cepile
in hiše so razpadale